

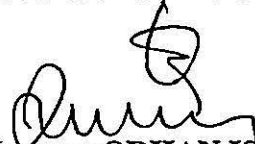
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı:
Sayı : 20336
Tarih : 27.07.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/07/2022 16:12
Sayı: E-120.10-1054121

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van'ın Başkale ilçesi Kiratî mahallesinde 26 Temmuz 2022 tarihinde askeri bir cismin patlaması sonucu 15 yaşındaki H.E ağır yaralanmıştır. Patlama nedeniyle ağır yaralanan, kolu kopan ve bedensel bütünlüğü zarar gören çocuğa çok yakın mesafede olan karakoldan yardım istenmişse de karakoldan hiç kimse yardım etmemiş ve ambulans çağırılmamıştır. Yaralanan çocuğu başka 3 çocuk sırtlarında taşıyarak ailenin yanına getirmiştir. Yaralı çocuğun vaka yerinden alınmasına yardım etmeyen karakol yetkilileri daha sonra kopan kolu almak için gelen aile bireylerinin alana girmesine izin vermemiştir. Ambulans gelmediği için kendi imkanları ile ağır yaralı çocuklarını hastaneye yetiştirmek isteyen aile kendi imkanları ile köyden yola çıkmıştır. Ambulansın 2,5 saat sonra geldiği, ağır yaralı çocuğun hastaneye geç ulaştırıldığı, yaşam riskinin devam ettiği ifade edilmektedir. Baştan sona ihmal içeren ve yaşam hakkının ihlal edildiği bu vakanın hukuk devleti ilkesi gereğince araştırılması ve sorumlular hakkında gerekli inceleme ve soruşturmaların başlatılması için gerekli inisiyatiflerin alınması gerekir. Bu bağlamda Van'daki sınır köyleri boyunca yaşanan ölümlerin durdurulması, Kiratî köyündeki son vakanın yerince incelenmesi ve yaşam hakkının korunması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

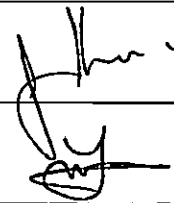
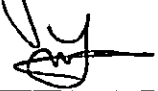
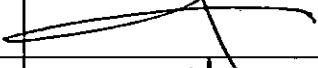
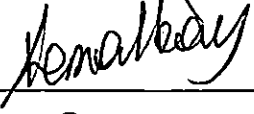
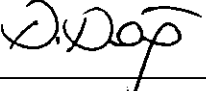
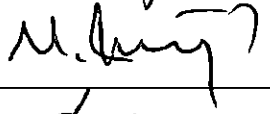
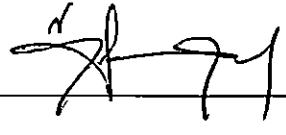
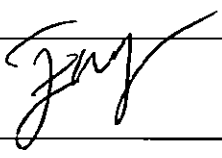
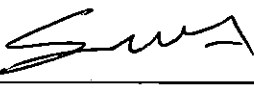
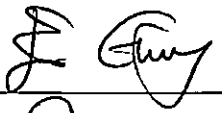
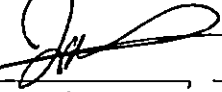
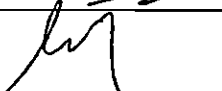
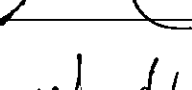
GEREKÇE

Van ve Hakkari'nin İran sınırında olan ilçelerinin sınır köylerinde yaşam hakkının tehdit altında olduğu son 5 yıl içerisinde yaşanan ölümlü ve ağır yaralanmalı vakalardan anlaşılmaktadır. Her yıl onlarca kişi askeri cisimlerin patlaması veya doğrudan ateş edilmesi sonucu yaşamını yitirmektedir. Van'ın Başkale ilçesinin İran sınırında bulunan Qaşqol Mahallesi'nde, 14 Haziran 2020 tarihinde askerler tarafından açılan ateş sonucu katledilen Erhan Görür'ün ölümüne ve Saim Yılmaz'ın yaralanmasına neden olunmuştur. Van'ın Başkale ilçesinin Xaşkan (Esenyamaç) Mahallesi'ne bağlı Deraw (Suüstü) mezarısı, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Bilindbasan köyü ve İran'ın Urmîyê kentine bağlı Kuranî köyünün bulunduğu üçgende 20 Eylül 2021'de Türkiye'nin helikopter saldırısı

sonucu 2 kolber yaşamını yitirmiş, yaralanan 9 kolber ise askerler tarafından gözaltına alınmıştı. 19 Mayıs 2022 tarihinde Özalp'ta askeri karakola yaklaşık 300 metre uzaklıkta bulunan barajda katledildiği öne sürülen bir kadın cenazesi bulunmuştur. Gerek mültecilerin geçişleri sırasında gerekse bu bölgede yaşayanların hayvan otlatma ve çeşitli nedenlerle sınır geçişi sırasında mayınlı alanların varlığı, herhangi bir uyarı yapılmadan ateş edilmesi, dur ihhtarlarının yapılmaması ölümlere yol açmaktadır. Çok geniş bir alanın bu şekilde "insansızlaştırılmak" istenmesi bölgedeki halkın yaşam koşullarını güçleştirmektedir. Ayrıca yaşanan ölümlü vakalarda bile kamu davası açılmaması, doğrudan sorumlu olan kişilere cezai bir yaptırım uygulanmaması, idari sorumluluğu olan kamu idarecilerinin soruşturma geçirmemesi ve görevde kalmaya devam etmesi, bu ölümlerden siyaseten sorumlu olanların siyasi etik istifa etmesi gerekirken istifa etmemesi nedeniyle bu vakalar "olağanlaşmaktadır." Ancak her biri bir insanın ve ailenin yaşamında büyük travmalara neden olan bu vakalar açık insan hakkı ihlali ve anayasal koruma altında olan tüm temel hakların yok sayılmasıdır.

26 Temmuz 2022 tarihinde Başkale ilçesine bağlı Kıratî Mahallesi'nde askeri cismin patlaması sonucu, 15 yaşındaki H.E. ağır yaralanmıştır. Koyunlarını otlatmak için sınır hattındaki meraya götüren H.E., burada askeri cismin patlaması sonucu ağır yaralandı. Karakola çok yakın mesafede olan patlama sonrasında karakoldan yardım talep edilmesine rağmen destek gelmemiştir. Yine çok acil gelmesi gereken ambulansın vakadan 2,5 saat sonra geldiği ifade edilmiştir. H.E., yurttaşlar tarafından Başkale Devlet Hastanesi'ne götürülmüş burada yapılan ilk müdahalenin ardından en az bir saat uzaklıkta olan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Tıp Merkezi'ne sevk edilmiştir. HE'nin babası çocuğunun bir bileğinin koptuğunu, sağ bacak ve yüzünde ağır yaraların olduğunu, oğlunun uzun bir süre yaralı bir şekilde tarlada kaldığını, olayı, askeri kışlanın yanı başında yaşanmasına rağmen kimsenin müdahale etmediğini ve durumun şuan çok ağır" olduğunu ifade etmiştir.

Türkiye'nin doğu ve güney sınırlarında olan köylerde yaşayan halkın yaşam haklarının korunması ve anayasal güvenceye alınması gereklidir. Bu bağlamda bu bölgelerdeki mayınlı arazilerin yaşam hakkını tehdit etmeyecek şekilde temizlenmesi, yaşanan hak ihlallerinin önüne geçebilmek için gerekli tedbirlerin alınması, yaşam hakkı ihlallerine yol açan sorumlular hakkında evrensel hukukun gereklerinin uygulanması için gerekli tüm tedbirlerin alınması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DIYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DIYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DIYARBAKIR	